

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 11. Ita vicina adstat Virgo Domina nostra cruci filij sui, vt in ipsa videatur crucifixa, eosdem in corde suo persentiens cruciatus, quos Christus in corpore tolerabat, vt non haberet quo se ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

quod illi verbis probabat elegantioribus :
 Igitur si intravero ad seruum tuum, patrem
 nostrum. & puer defuerit, cum huius anima
 pendens ex anima illius, videlicet cum non esse
 nobiscum, morietur. & deducet famulus tui canos
 eius cum dolore ad inferos. Domine, penderet patris
 nollet Iacob vita, ex vita Beniamin hac
 ablata, & illa quoque auferetur, & spiritibus
 Pater nollet foam cum inferni doloribus
 absolueret. Ex his dolorem Virginis licet in-
 ferre, quando vidit filium in cruce expuan-
 tem : cum vita sua ex Christi vita penderet
 propter amorem, quo mater illi afflictebatur.
 Gravillimè doletis si molis tibi dens
 erueretur, eo quod carni fissi inhiereat, qui
 si ab illa euellatur acutissimum hoc tibi
 infligit cruciatum, sic ut tibi cum illo anima
 quoque euelli videatur. Quam profundè
 infixæ erat vita animaque Christi cordi vir-
 ginis Sacratissima eiusque penetralibus ? Si
 vita Christo auferatur, quid hoc aliud, quam
 quod cordis virginis particula pariter eruat-
 appende quam dolenter filium suum videret
 expirantem ? Matronam considera genere
 conspicuam, cui natus esset filius obedien-
 tissimus qui curam eius ageret, matrisque
 foret ut lumen oculorum gratissimum : fide-
 listimus matris, qui nulli rei ita studeret
 quam eius consulationi & delictis : charissi-
 mus frater illi semper ad latus quibuslibet
 occurrens necessitatibus : Pater amantissimus,
 qui sub umbra protectionis suæ illam futi-
 peret indemnem, de quo nunquam timere
 posset aut suspicari quod eam aliquando esset
 deferturus, aut in aliquo defuturus : quanto
 hæc solamine lacta intraque requiesceret quod
 si hotem aliquis deficeret, non leui torqueret-
 tur hæc Domina afflictione : quia in quolibet
 eorum pars magna deficeret illi suæ conso-
 lationis : porro si simul omnes exciderent
 quanta foret eius afflictio, quanta desolatio :
 cum id omne perderet, quod dolores illi posset
 poenæque allevare ?
 Hoc Anna Tobie mater testatur, ut
 generalem exponeret consolationem qua in
 illo omnibus his finebantur quæ modo
 proposuimus, dum vniuersaliter enarrat cristi-
 tiam quam ex filij sui iactura & absentia sen-
 tiebant, & omnimodam, quæ potiri poterant,
 recreationem : *Ben heu me, fili me, ut quid te
 Tab. 10. 5. misimus peregrinari, lumen oculorum nostrorum,*
*batulum fenestris nostræ, filium visus
 spem posteritatis nostræ. Omnia simul in te
 habentes. Imaginare & uisum Christum
 B. virg. in spoum suum patrem, filium, &
 fratrem. in ipso quippe solo omnem potui-
 bar consolationem, quæ in his omnibus spec-
 potuisset illo deficiente, eucha ipse dicitur,
 ut verè lamentari possit : Et ego quæ dicitur
 duo mihi veneros & uisum & fratrem.
 Orbatur filio & spouo suo, quid faceret
 quo perget ? O dolor ! O lacrymæ ! O Mater
 rebus omnibus quas afflictas nominat quæ
 tuilior : Et si dolor matris ad extremum talis
 peruenit, quando filium suum vidit emen-
 tem, ut illi vita defeceret, licet illi contra
 matri, de qua scribit M. Fr. P. Ludouicus Gu-
 natenus, eius in Portugalia filius gloriose
 fuerat addictus truncandus, & impleto more
 decereto, abscissoque capite statum in
 illud loco publico fixum spectandam propo-
 netur : cum autem mater affectu non
 sequenti videre desideraret caput, eo postea
 est, quod cum uisisset eodem die monu-
 corruit. Si hoc igitur dolor efficere uerum
 pro filio qui non tanto dignus erat amore
 quanto Christus diligendus, quid de Virgine
 sentiemus, quæ sola molesta quam unquam
 simul matrem uici sui filij mortem celebrabat
 quando vidit illum crucifixum, quam
 diligi merebatur infinito ?*
 §. 11. Ita vicina astat virgo Domina
 stræ cruci filij sui, ut in ipsa uideat
 crucifixæ, eosdem in corde suo perferens
 cruciatum, quos Christus in corpore uide-
 bat, ut non haberet quo se verteret
 tum inuentura.
 Sicut iuxta crucem filij sui virgo probat-
 sissima in corde suo eodem recipere
 ciatus, quos in corpore suo sanctissimo
 perfererat, & ita uicta, ut in iudicio
 sit e uice crucifixæ. Quæ propter se
 in ipsa tot est oppressus angustia, ut ad
 se possit patrem uertere, nisi cruciatum
 renouentur uno multiplicentur : sic & uirgo
 matris, ad quam libet se patrem uer-
 non aliud inuenit, ita cruci proxima, nisi
 cordis fissuram sui dolores auerantur, hoc
 modo

volo pendet in cruce Salvator, ut si ex
 aliqua parte quærat sibi lumen, manus
 videntur tormentum. Si locum capiti suo
 quærat cui lassum innotat, ut erat spinis
 circumque coronatum, quam primum
 lignum attingit, tempora eius diuini spiritus
 perfodiant. & cerebrum penetrant ex illis
 acutioribus. Si manibus velit corporis com-
 moditate sustentationem illisque vim inferre,
 ut pedes corporis pondere prægrauerent, ut
 sine clavis confixa, vulnera clavi dilatant
 amplius, quibus confignatur, nouumque
 nulli periculis cruciatum. Si ut manibus
 vel paululum succurrat, conatur pedibus
 inani, eosdem gradibus euulcerat. Si lignum
 homini contingant, ut flagris sunt aperti &
 confixi, & eorum sunt renouata vulnera ex
 crudelissima cruce inconfutis detractio,ne,
 quam tenax illis copulauerat sanguis quem
 effuderat, quando tanta illum feritate, post-
 quam flagellauerat, ea vestierunt: totum
 deuo corpus affigitur. Vnicæ huius mœstis
 representatio sunt illa, quam dicit Iob quãto
 "ut iniquum eiecit lepra iue totus con-
 spersus, nihil aliud habuit, quo vulnera sua
 demulceret, nisi restam languiculæ, quã
 purulentem abstergeret lepram, cuius aspe-
 ritas & durtis noua in illo vulnera pronoc-
 uat; & vetera recidescerebant. *Perussit Iob*
uulnere pessimo à planta pedis usque ad verticem
capitis, qui restam faciem radebat, fidens in sterquir
ista. Talis hodie Christus in cruce præponitur
à planta pedis usque ad verticem, sine pla-
gisque cooperis dolorosissimis: si namque
resanem atquod dare lassato velit corpori
crucis illud ligno componens, eius asperitate
& durtis deuo vulnera aperitur, & acu-
tilissimas, nouisque pronocatur cruciatos. O
dolor immensus! hunc in cruce Christus
si hinc: & hic ergo ille est, quem ipsa virgo
uacere tolerat: nec enim habet quo se vertat,
et nisi cum doloris sui grauissimo incrementis
et dabitur mœstis crucem.
 Et meo quidem iudicio, ubi Virgo illa
 in cruce adhibetur, eadem quædam formaba-
 tur ex partibus Christi ad illas quas ipsa in
 cruce suo patiebatur. Accedit proxime ad
 hoc inuicem quædam, quod in Christo
 feruntur operetur, clavi, spinæ, flagra & languis
 effundatur copiosus: quia Christus effudit
 omnem quem habuit sanguinem in cruce
 oblatione: imo quæ modicum supererat

illa que foris enuntiantur: ita ut eadem sint
 verba, idemque ictus qui in parte resonant
 interiori, & quos edis in exteriori: sed in loco
 interiori fortius formari videntur verba, &
 audiri verbera. O Virgo purissima, cor tuum
 castissimum speluncam seu antrum esse dixerò,
 in quo verbera resonant tormentorum, idui-
 que flagellorum, clauorum & lanceæ, quibus
 Christus affigitur: nec non opprobria, con-
 uitia, & calumnie, quibus ab inimicis indignè
 laceratur iam in cruce suspensus: ut autem
 illi vicina adsit Virgo mater, quid hoc aliud
 esse credideris, quàm os speluncæ voces edere
 & cedere strepitum: etenim hæc omnia illa
 spectatrice peraguntur, Christum his tunde-
 bant verberibus, Christo crucifixo blasphemias
 illas irrogabant intolerandas: sed multo
 viuacius illic intus in purissimo corde Virgi-
 nis audiebantur: etenim in interiori eius parte
 echo formabatur pernarum, quas Christus in
 corpore suo patiebatur, & multo amaritius
 recipiebat cor SS. Matris dolores, sensisque
 molestias, iniurias & opprobria Christo suo
 suo irrogata. Idem sunt dolores & tormenta
 Christi, etique SS. Matris in illo quasi in ore
 speluncæ verberum excitatur strepitus: illa
 quippe in corpore suo SS. sustinet, sed in
 interiori cordis parte SS. Matris audiuntur:
 etenim dolores illos omnes et proprios
 tolerabat intus in anima, atque in tanto
 strepitu reflexiones illæ percipiuntur, ut
 valeatur, quod grauius ipsa pernas in corde
 suo sentiat, & angustias, iuxta quod gra-
 uiores sunt animæ quàm corporis afflictio-
 nes.

Precepit Deus erigi in tabernaculo suo
 duo altaria sibi vicina: vnum ex parte vna, &
 alterum ex alia. In vno, audiri vult & exerceri
 instrumenta ferri, quocirca in illo sanguis
 effundebatur: atque in altero operari ignem,
 quo thus incendatur: ut in illo carnes offeran-
 tur, in hoc autem odoriamenta. Mirabile
 mysterium tabernaculi in monte Caluarie:
 bina hic eriguntur altaria Christi & Mariæ: in
 vtroque sacrificia dedicantur tormentorum,
 pernarum & dolorum mortis Salus eius, sed
 hoc inuicem querimus, quod in Christo
 feruntur operetur, clavi, spinæ, flagra & languis
 effundatur copiosus: quia Christus effudit
 omnem quem habuit sanguinem in cruce
 oblatione: imo quæ modicum supererat

Ille qui Bapt. de la Nuza Tom. IV.

K r e c u l

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ioh. 19. *cuspidē lanceę voluit elici: Ex continuo exiit
 sanguis & aqua. In B. Virgine operatur amoris
 ignis, quia erga Christum seinet ex animo, Deo
 in sacrificium offert eadem penas, dolores,
 & tormenta, quibus sibi cordis intima
 torquebantur, sicut Christo corporis sui
 membra. Sicut autem, ignis ferum superat
 acuitate: molestior est iniuria, quam Virgo
 sentit in anima, quam dolor ille quem
 Christus in corpore, ex ea parte, quę bona
 sine mala animę, potiora sunt quam corpore:
 Stabat iuxta crucem: et in corde suo
 eodem quos Christus in cruce, perculit
 dolores: unde erant in illa sicuti: Christis
 Prænoterat Deus quā proprius, miris
 esset matri dolor, quę filium spectaret
 aspirantem: & quia eo vique augeri pote-
 rat: ut mors filij a matre conspecta, illam
 interimeret, veluti in matribus leuamen huius
 tormenti præcanere, et am in animalibus
 Deo consecratis in sacrificium, Quapropter
 intinxit: ut eodem die ouis cum agno non
 occideretur nec immolaretur: hanc autem
 rationem huius præcepti adducunt Ss. PP.
 quia contingere poterat, ut ad eandem la-
 tieram occurrerent sibi ouis & agnus,
 & ouis agnum cerneret immolari: quia
 verò matri propria mortis pena sufficiebat
 prohibet Deus ne alia grauior illi pena
 infligatur, nempe ex morte filij sui, quem
 videt sacrificari: oculi namque matris, quę
 filium cernit morientem, licet ouis, sic
 nullo prædicta iudicio tamen ouis mortem
 sentit: ut propriam, unde hoc Deus lege sua
 fieri prohibuit. Illam penam, utpote adeo
 grauem cum nolit Deus ut ouis patiat, ut
 mater agni, iam immolanda, decernit Deus
 ut Virgo patiat, quia voluit illam martyrem
 et tollere illustriorem & martyrio quidem
 illustratissimo nempe eodem quò Christus in
 cruce occubuit: ut autem per illud fieret
 illustrior, non permittit ut aliud quàm id quod
 Christus, ipsa patiat, Et hoc quomodo fieri
 si præsens adit, & vicina cruci dum Christus
 in ea patitur: etenim ipsum intuetur morientē,
 ut propria mater, & amore flagrans arden-
 tissimo, grauisimè in corde suo eadem susti-
 neret tormenta, quę filius suos in corpore
 tolerabat. Et igitur si concedatur illi quod
 ouis interdicitur, cuius agnus est immolandus
 ut præsens adit d. umi sui Christi sacrificio*

quatenus Deo singulari illam auxilio fulditur
 te, in corde eius dolor ille perferretur: moris
 filij sui de siderat simili, siatque que martyrio
 eius tantò gloriofius.

§. 12. *Christus B. Virgini simul non ad-
 scribit matris, quando ille de cruce lo-
 quitur: quatenus martyrium eius simili
 foret illi quod ipse patiebatur ad eum
 Patre suo destitutus.*

Verumamen hoc amplius notandum
 Crux Christi ea fuit ut omni delictorum
 solatio moreretur: hoc igitur modo patitur
 proximior cruci Christi adibat Virgo sic
 noueris hoc non esse simpliciter mon. His-
 tatus est Dominus suos sequaces: *Qui vult
 venire post me, tollat crucem suam & sequatur me.*
 Crux Christi ea fuit ut abique vno latere
 pateretur: unde sic ait: *Veni in altissimum
 maris, & tempestas demersit me.* Cape similitu-
 dinem: quanto nauis maris infesta turbata
 tempestate, nulla affliget nauis consolatoy
 si celum inueatur, decidit de nubibus,
 umbes, grandines, tonitrua, fulgura, rabi-
 gniti, scintille ut eam absorbere vellet exten-
 tur: si ad latus hoc se conuertat, perfat vltus
 qui nauim a tramite recto quo tendebat auer-
 tare si ad aliud latus, alius spirat turbo: qui
 nauim ad scopulos in frustra, turbulente
 comminuat: nulla parit porta ad quam
 pullando, via illis aperitur. quia de tempesta-
 te liberentur incolumes: omnia direcis con-
 clusa, ne miseris solamen adueniat. Talem
 fuisse Christum in passione sua contemplatoy
 omni destitutum retr. gerio: nec enim in celo
 repetit illud, nec in terra, nec in amicis, nec
 in nouis, nec in Apostolis, nec in re aliqua, de
 qua sperare aliquos possit. Hęc ea Christi
 crux est, hoc eius illustre Martyrium, sacro
 pluribus in passione sua potius sunt lenientia.
 D. Laurentium craticule ardenti impositum
 celesti Deus lenimine solatus est, & confortatoy
 tant. D. Tiberium, & D. Vincentium diuina
 sua gratia roborauit: his omnibus et sua parte,
 solator adfuit Deus cuius dono vires lenie-
 rent ad tormenta, minus que crucians perfer-
 rant: Quapropter adeo hilares erant,
 tantòque lætiores quanto cruciatus erant.
 Glor.